

Architektoniczna reforma szkolnictwa

Biuro Projektów R2 Rubik Lesław

Architektura szkół w naszym kraju niestety bardziej straszy, niż zachęca do nauki. Polscy architekci chcą to zmienić i stają do walki... w konkursach architektonicznych.

W większości są to stare budynki z czasów PRL-u, projekty realizowane masowo, niewiele różniące się od siebie. Szare, zaniedbane i smutne gmachy a wewnątrz długie i wąskie korytarze - tak można opisać większość polskich szkół. W trakcie przerw, pomiędzy zajęciami, dzieciaki zazwyczaj nie mają się gdzie podziać. Zalegają na parapetach, szwendają się bez celu po szkole.

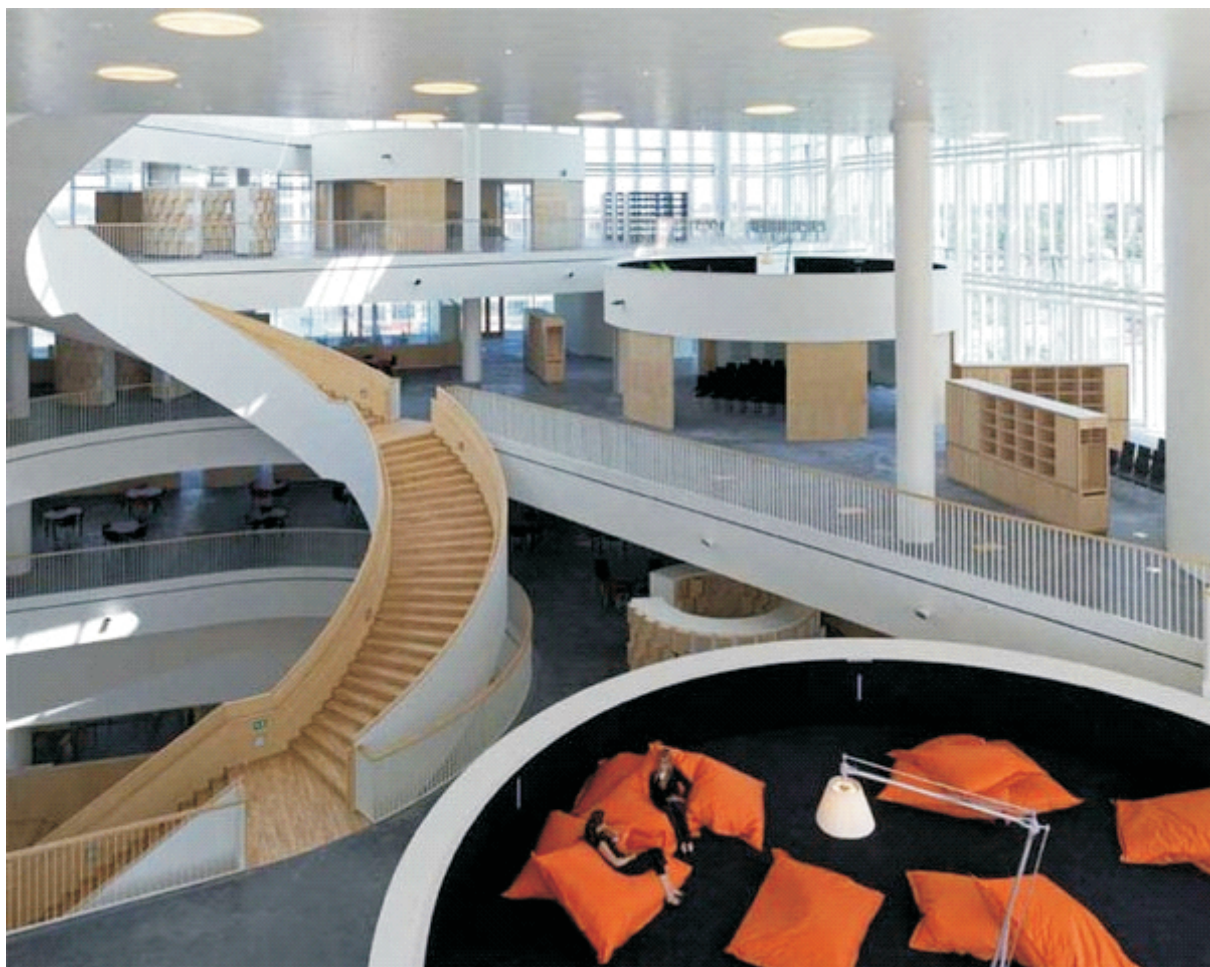
Zupełnie inaczej wygląda sytuacja w krajach Europy Zachodniej. Tam można znaleźć zdecydowanie więcej nowoczesnej i ciekawej architektury budynków szkolnych. Forma gmachów jest przyjazna uczniom jak i nauczycielom, stanowi miejsce w którym chce się przebywać. Wiele z nich posiada oryginalnie i praktycznie zaprojektowane wnętrza, w których uczniowie spędzają przecież codziennie wiele godzin. Za przykład mogą posłużyć dwie duńskie realizacje:

Kolorowe liceum w Gentofte autorstwa architektów **Soren Robert Lund**:

Przyjemna ostra zieleń elewacji na pewno pozytywnie wpływa na młodych użytkowników. Wtopiona w otoczenie, lekko zagłębiona w ziemię bryła jest rozbudową istniejącego już budynku szkoły. Forma bardzo dynamiczna, przechodząca w równie dynamiczne ukształtowanie otoczenia i małej architektury.

oraz Orestad College w Kopenhadze projektu **3XN Architects**:

Projektanci w ciekawy sposób zaaranżowali wnętrze szkoły, dając użytkownikom dużo przestrzeni. W czasie wolnym od zajęć studenci mogą regenerować siły w przyjemnych, kolorowych a przede wszystkim miękkich przestrzeniach relaksu.

Bliższym przykładem może być również ta szkoła w czeskiej Pradze projektu **architektonický ateliér RALA s.r.o.**, gdzie smutne, szare, gmachy zostały ciekawie zmodernizowane:

Niewielkie zmiany nadały budynkowi zupełnie nowy, optymistyczny charakter. Białą rpostą bryłę dynamizują abstrakcyjne, kolorowe wzory z mozaiki ceramicznej, w trzech barwach.

Jednak coraz częściej w Polsce rozpisywane są konkursy architektoniczne na projekty szkół podstawowych, licealnych czy uczelni wyższych. Obserwując ich wyniki można odetchnąć z ulgą, bo wyraźnie widać, że i u nas nareszcie zaczęło się coś zmieniać na lepsze. Projekty prezentują ciekawe rozwiązania architektoniczne, a obiekty przeznaczone dla najmłodszych wprowadzają dużo koloru - zarówno do wnętrz jak i na elewacjach.

Jednym z takich konkursowych projektów, który zostanie zrealizowany w najbliższym czasie jest szkoła we Wrocławiu autorstwa młodej wrocławskiej pracowni architektonicznej **Maćków Pracownia Projektowa**:

Obecny budynek przy ulicy Grochowej wymagał kapitalnego remontu. Ewentualny remont budynku musiałby się odbyć podczas roku szkolnego. To utrudniłoby pracę uczniom i nauczycielom, dlatego zdecydowano zbudować szkołę od podstaw. W lutym tego roku rozstrzygnięto konkurs na koncepcję architektoniczną przyszłej siedziby obu szkół, które powstaną przy ulicy Ślężnej.

Głównym założeniem architektów było utrzymanie unikalnego, parkowego charakteru działki - obiekt ma dodatkowo pełnić funkcję ekranu akustycznego, odgradzającego park od ruchliwej ulicy. Bryłę kształtowano tak, by uniknąć wycięcia dużej liczby drzew, czego efektem jest m.in. usytuowanie boiska sportowego na dachu szkoły. Pracownie zaprojektowano w formie kostek, które wyrastają na różnych wysokościach z holu i bardzo efektownie przebijają szklaną elewację.

Zespół Szkół Społecznych nr 6, Kraków
Biuro Projektów Barycz i Saramowicz

Ten nowoczesny budynek powstał w ubiegłym roku i już wzbudził duże zainteresowanie krakowian. Jedni uważają budynek za doskonały projekt o minimalistycznym wymiarze, inni zarzucają surowość i brak nawiązań do otoczenia.

A przecież architektura wyraźnie stara się wkomponować w otaczającą przestrzeń. Wydłużona forma budynku nawiązuje do linii pobliskiej rzeki Rudawy a horyzontalną kompozycję dodatkowo podkreślają szare pasy na elewacji. Szkoła podzielona jest na strefy funkcjonalne. Jedną z nich są pomieszczenia szkoły podstawowej dla najmłodszych dzieci.

Z ciekawostek trzeba wymienić pomysłowe rozwiązania w umieszczonych na parterze salach dla zerówkowiczów - z każdej prowadzi bezpośrednie wyjście na trawnik. Dzieci mają też do swojej dyspozycji oszklone patio ze stołami tenisowymi i ławeczkami.

Gimnazjum i Centrum Kultury, Warszawa - Białoleka
Konior Studio

Warszawa również może poszczycić się nowoczesną placówką edukacyjną. Architektura zespołu szkół przy ul. Van Gogha miękko i organicznie wpisuje się w zielone otoczenie nabrzeża Wisły. Punktem wyjścia przy projektowaniu stała się właściwa relacja wnętrza z otoczeniem. Wykorzystano istniejącą zieleni dla kształtowania charakterystycznej linii północnej ściany obiektu - falująca pomiędzy drzewami wstęga fasady stanowi główny akcent architektoniczny.

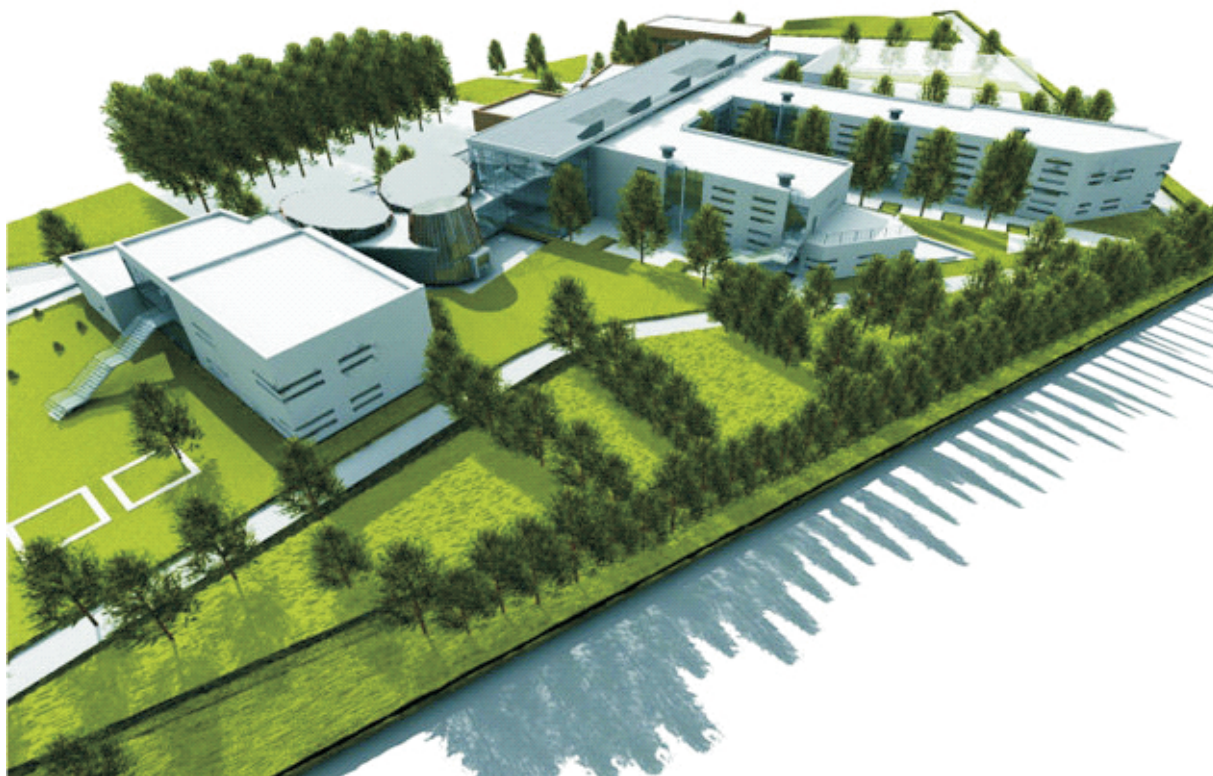

Szkoła Podstawowa Nr 84, Wrocław
Biuro Projektów R2 Rubik Lesław

Nowy wygląd wrocławskiej szkoły podstawowej przy ul. Górnickiego to kolejny efekt rozstrzygnięcia konkursu architektonicznego. Projekt rozbudowy i modernizacji starego budynku wprowadza dużo koloru, co na pewno spodoba się najmłodszym. Jednocześnie nie ma w tym działaniu przesady, barwy są raczej dopełnieniem delikatnej i sterylnej bieli. Duży wpływ na ukształtowanie budynku i urbanistykę terenu miało odniesienie do bardzo zindywidualizowanej przestrzeni wykreowanej 50 lat temu.

Zespół Szkolno-Przedszkolny na Maślicach, Wrocław
grupa_synergia

Podstawówka przez lata mieściła się w zaniedbanym budynku. Tutaj podobnie jak przy gimnazjum przy ulicy Grochowej postanowiono zbudować nowy budynek. Zdecydowano się na wyburzenie starego budynku, który zrobił miejsce dla autostradowej obwodnicy Wrocławia. Nowy gmach powstanie przy ul. Królewieckiej.

Budynek ma być także przyjazny dla środowiska i tani w eksploatacji. Na dachach pojawią się kolektory słoneczne, które wspomogą ogrzewanie sal lekcyjnych i innych pomieszczeń. W planach jest również wykorzystanie pomp ciepłych czerpiących energię z ziemi.

Szkoła Podstawowa przy ul. Monte Cassino, Szczecin
Biuro Projektowe FBA

Szkoły to nie tylko potężne gmachy o długich, niekończących się korytarzach. Szczecińska podstawówka to przykład bardziej kameralny, o architekturze raczej spokojnej i stonowanej. Drewniane panele na elewacji dobrze komponują się w otaczającą zielen i dodają budynkowi pewnego rodzaju elegancji. W nowym budynku znajduje się dodatkowo zespół basenu i sali gimnastycznej.

Zintegrowane Centrum Studenckie Politechniki Wrocławskiej, Wrocław
Manufaktura nr 1

W modernizację i rozbudowę swoich obiektów znacznie częściej inwestują uczelnie wyższe. Jednym z ciekawszych przykładów jest rozbudowa Politechniki Wrocławskiej. Nowy budynek - Zintegrowane Centrum Studenckie, to kontrowersyjna bryła z czarną elewacją, nawiązującą do komputerowej karty perforowanej. Wewnątrz przeważają surowe wnętrza i minimalistyczne przestrzenie. Bardzo charakterystyczna i nietuzinkowa architektura od początku przyciąga uwagę i budzi żywe dyskusje.

Warto dodać, że Zintegrowane Centrum Studenckie PWr. zdobyło uznanie 1551 internautów i uzyskało trzecie miejsce w plebiscycie Bryły na najlepszą architekturę ubiegłego roku.

Minie jeszcze sporo czasu zanim wszystkie szkoły w Polsce będą spełniać podobne wymogi, jednak cieszy fakt, iż władze chcą korzystać z pomocy architektów, ogłaszają konkursy i modernizują stare gmachy. Trzymamy kciuki za kolejne udane realizacje i projekty, o których z pewnością napiszemy!

nobo